

От Български център за зелена икономика,

<http://www.zelrab.ekonet-bg.org/>

До Комисията по образование и наука към 43-то Народно събрание

Становище

относно

Проект на закон за предучилищното и училищно образование

Уважаема комисия,

позволяваме си да споделим становище по темата, макар досега не сме били активни. Без съмнение обаче, като организация, която желае сериозни промени в българското общество сме наясно колко важно за това е образованието на подрастващите поколения. И тъй като то в момента е в катастрофално състояние се радваме, че има желание за промяна в закона за образованието, необходима, за да има подобрене.

Проектозаконът показва, че има желание за повече свобода в методите на преподаване и повече внимание върху нуждите на учащите се. В този смисъл той е добра стъпка в правилната посока.

Като зеленотомислещи хора за нас от голямо значение е образованието в посока устойчиво развитие. В редица от европейски държави то започва от ранна възраст и включва обучение в разделно събиране на отпадъци, компостиране, пестене на енергия и вода, разликата между възобновяеми енергийни източници и какви са предимствата и рисковете при добиването на различните видове енергия от екологична и здравна гледна точка. Затова е добре в чл.22 т.2/8 „гражданското, здравното, интеркултурното образование“ да бъде добавено и „зеленото / екологичното образование“!

От изключително голямо значение за нас като демократична организация е и гражданското образование. То би следвало да включва не само запознаване с дейността на институциите, но преди всичко да набляга върху ролята на тези институции и че тяхната работа е да служат на гражданите за благо на цялото общество, а не на тесни групи от интереси. Неизменна част от гражданското образование трябва да бъдат и гражданските права, както и разликата между права на личността, икономически свободи, толерантност към различномислещите и отстояване на собствената свобода: защото в днешния сложен свят тези граници са много тънки, а медиите много не помагат за тяхното разграничаване, а напротив: правят бъркотията още по-голяма.

Даваме тези препоръки по-скоро към предстоящата работа по създаване на Образователните стандарти. Учениците в момента са претоварени с голям обем от факти, които се очаква да наизустяват. Вместо това е добре да се наблегна върху способностите на младите хора да боравят с информация: да отделят маловажното от важното, да правят връзки между отделни парчета информация и да ги проследяват в дълбочина, вместо като краткотрайни сензации.

Относно отпадането на задължителната предучилищна подготовка от 4 години: разбираме причините за тази промяна, но смятаме, че подобно задължение трябва да остане за децата от семейства със социален риск. По този начин отговорните родители ще имат свободата сами да решават за възпитанието на децата си, но за децата в риск обществото ще разполага с механизъм, който да помага за намаляването на този риск.

Препоръчваме също при създаването на образователните стандарти да продължат консултациите с неправителствени и граждански организации и неформални групи, с родители, учители, психолози и всички страни, участващи в образователния процес.

Член на Управителния съвет на Български център за зелена икономика – Лилия Костова,